

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NAFO-OMRÅDET I 2026

1 SAMMENDRAG

Reguleringen av fiske etter torsk i internasjonalt farvann i det nordvestlige Atlanterhavet fastsettes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization). Den viktigste bestanden for Norge i NAFO er torsk i underområde 3M, der Norge har en kvoteandel på 9,25 %. Direktefisket etter torsk i 3M ble åpnet igjen i 2010 etter ti år med fiskeforbud (moratorium). Siden gjenåpningen har kontraktspartene fastsatt en totalkvote (TAC) på bestanden hvert år.

For 2026 er det vedtatt en totalkvote på 15 360 tonn, en økning fra kvoten i 2025 på 2 747 tonn eller 21,8 %. Med en andel på 9,25 % av TAC utgjør den norske kvoten i 2026 1420,8 tonn. Eventuelle kvotebytter er for tiden uavklart.

Etter 32 år med moratorium ble det i 2024 besluttet å gjenåpne fisket etter torsk i NAFOs underområde 3L. I motsetning til kvoteåret i 3M, som følger kalenderåret, går kvoteåret i 3L fra 1. juli til 30. juni det påfølgende kalenderår. For kvoteåret 2025-2026 er totalkvoten satt til 40 000 tonn, noe som tilsvarer en økning på 21 053 tonn eller 111,1 % fra kvoteåret 2024-2025. Norges andel av totalkvoten er på 0,101 %, og den norske kvoten i 2025-2026 utgjør dermed 40,40 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende regulering der adgangen til å fiske torsk i NAFO-underområde 3M deles slik at trålere og linefartøy får adgang annethvert år. I 2026 er det linefartøy som får adgang. En tilsvarende ordning, hvor trålere og linefartøy får adgang annethvert år, foreslås også for underområde 3L. I utgangspunktet foreslås ordningen for en periode på fire sesonger. Dersom det blir nullråd, vil den midlertidige reguleringen forlenges tilsvarende. I sesongen 2025-2026 deltar ett linefartøy i fisket. Dette tilsier at trålere vil få adgang sesongen 2026-2027.

Fiskeridirektøren vil konferere med næringen angående deltakelse i neste sesongs fiske etter torsk i underområdene 3M og 3L etter at et eventuelle kvotebytter med andre stater er kjent.

2 FISKET I 2025

2.1 TORSK I 3M

På årsmøtet i NAFO i september 2024 ble det fastsatt en totalkvote på 12 613 tonn torsk i underområde 3M for 2025. Med en andel på 9,25 % av TAC utgjorde den norske andelen 1 166,7 tonn torsk, en økning på 83,7 tonn, eller 7,7 %, sammenlignet med 2024. Norge foretok ingen kvotebytter, noe som tilsier at den norske totalkvoten i 2025 er på 1166,7 tonn.

Fisket i NAFO-underområde 3M var lenge regulert som et «olympisk fiske». På bakgrunn av økt interesse for fisket i området, foreslo Norges Fiskarlag at fisket i 2016 skulle reguleres ved en rulleringsordning og loddtrekning. Forslaget ble tatt til følge, og ordningen har senere blitt videreført. I 2025 fikk to fartøy med torsketråltilatelse adgang til å fiske torsk i området.

Per 24. oktober er det fisket 1 168 tonn torsk, i april og mai.

Tabell 1: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3M i årene 2012-2025

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2012	859	826	1
2013	1 305	1 320	1
2014	1 343	1 348	2
2015	1 276	1 281	4
2016	1 289	1 318	3
2017	1 289	1 240	2
2018	1 031	1 043	3
2019	1 619	1 643	2
2020	789	786	2
2021	139	138	1
2022	557	561	2
2023	849	851	1
2024	1 083	1 119	3
2025	1 167	1 168	2

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 24. oktober 2025

2.2 TORSK I 3L

På NAFOs årsmøte høsten 2024 ble det besluttet at fisket etter torsk i underområde 3L skulle gjenåpnes etter 32 år med moratorium. Bestanden ble opprinnelig fordelt med en kvoteandel på 95 % av TAC til Canada og 5 % til NAFOs øvrige kontraktsparter. Av de 5 prosentene som gikk til øvrige kontraktsparter skulle 65,4 % tilfalle EU, mens de øvrige prosentene skulle gå til de resterende kontraktspartene i et olympisk fiske.

Av hensyn til bestanden ble det besluttet at i stedet for et olympisk fiske skulle hver kontraktspart tildeles en separat kvote, samtidig som fordelingen mellom EU og øvrige kontraktsparter ble noe justert. Norge ble tildelt en andel på 0,101 % av TAC.

Det ble videre bestemt at kvoteåret skal være fra 1. juli til 30. juni det påfølgende kalenderår. Med unntak av for sesongen 2024-2025, skal TAC fastsettes hvert år i juni måned og baseres på «catch limit» for canadiske fiskere som fastsettes av Canada som kyststat.

2.2.1 Sesongen 2024-2025

Ettersom fisket etter torsk i 3L ble gjenåpnet i forbindelse med årsmøtet i 2024, ble det samtidig satt en TAC for sesongen 2024-2025. Denne ble satt til 18 947 tonn torsk, og med en andel på 0,101 % utgjorde den norske kvoten 19,14 tonn. Da Norge ikke foretok noen kvotebytter denne sesongen, ble 19,14 tonn stående som norsk totalkvote.

Etter ønske fra næringen ble det besluttet å legge til grunn en ad hoc-løsning for deltakelsen i fisket sesongen 2024-2025. Deltakelsen skulle primært baseres på en påmeldingsordning, sekundært en loddrekning dersom flere fartøy meldte sin interesse. Ordningen omfattet både fartøy med torsketråltilatelse og konvensjonelle havfiskefartøy. Utfallet ble at ett norsk linefartøy

deltok i fisket etter torsk i 3L i mars 2025.

2.2.2 Sesongen 2025-2026

Den 23. juni 2025, med virkning fra 1. juli samme år, ble det fastsatt en totalkvote på 40 000 tonn torsk i underområde 3L for sesongen 2025-2026. Dette tilsvarer en økning på 21 053 tonn, eller 111,1 %, fra kvoteåret 2024-2025. Ettersom Norges andel av totalkvoten er på 0,101 %, utgjør den norske kvoten i 2025-2026 dermed 40,40 tonn. Ingen kvotebytter er foretatt, og 40,40 tonn utgjør dermed den norske totalkvoten for sesongen.

Deltakerreguleringen for 2024-2025 var som nevnt en ad hoc-løsning, og direktoratet mottok av denne grunn videre innspill til reguleringen den 11. september 2025. Det ble her skissert en tilsvarende ordning som for fisket etter torsk i 3M, hvor trålere og linefartøy får adgang annethvert år. I år hvor torsketrålere deltar, følges rulleringslisten etablert for fisket etter torsk i 3M. I år hvor konvensjonelle havfiskefartøy deltar, legges det til rette for at kvoten også kan fiskes på høsten, og deltakelse avgjøres etter loddtrekning. Næringen ønsker i utgangspunktet å prøve ut denne modellen i fire sesonger. Ved et nullråd forlenges prøveperioden tilsvarende.

Deltakerreguleringen for sesongen 2025-2026 ble fastsatt i tråd med den ovenfor skisserte løsningen den 25. september 2025. På tidspunktet for utarbeidelse av dette dokumentet er ett linefartøy på vei for å delta i fisket etter torsk i underområde 3L.

Per 24. oktober er det ikke landet torsk for kvoteåret 2025-2026.

Tabell 2: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3L i kvoteårene 2024/2025-2025/2026

Kvoteår	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2024-2025	19,14	20,74	1
2025-2026	40,40	0	1

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 24. oktober 2025

3 REGULERING AV FISKET I 3M I 2026 og 3L I 2026-2027

3.1 TORSK I 3M

På årsmøtet i NAFO i september 2025 ble det fastsatt en totalkvote på 15 360 tonn torsk i 3M for 2026, en økning fra kvoten i 2025 på 2 747 tonn eller 21,8 %. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 1 420,8 tonn torsk. Eventuelle kvotebytter med andre kontraktsparter er enda ikke avklart.

På grunn av bestandssituasjonen ble det besluttet å videreføre forbudet mot å fiske etter torsk i 3M i perioden 1. januar - 31. mars. Fiske etter torsk i 3M kan derfor tidligst starte 1. april 2026. Dessuten viderefører NAFO krav om bruk av sorteringsrist med minste tillatte spileavstand på 55 millimeter i fisket etter torsk i 3M.

Tidligere krav til landing og kontroll ble også besluttet videreført. Kravene gjelder for fartøy med over 1 250 kg torsk fra 3M om bord, og innebærer at disse bare kan lande i særskilt utpekte havner. Listen med utpekte havner kan oppdateres med 15 dagers frist, slik at direktoratet kan

peke ut nye havner dersom fartøy som skal fiske etter torsk i 3M ser behov for det. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Det ble også vedtatt videreføring av at fartøy med over 1 250 kg torsk fra 3M om bord skal informere om estimert ankomsttid samt mengde torsk fra 3M og eventuelt andre områder om bord senest 48 timer før estimert ankomsttid til havn. I tillegg skal samtlige landinger fra slike fartøy kontrolleres. Når TAC er under 6 000 tonn skal minst 50 % av landingene kontrolleres, og når TAC er mellom 6 000 og 12 000 skal minst 25 % av landingene kontrolleres. Kontraktpartene står fritt til å kontrollere en høyere andel av landingene.

Når eventuelle kvotebytter er avklart og totalkvoten er fastsatt, vil Fiskeridirektoratet konferere med næringen angående deltakelse i fisket etter torsk i det aktuelle området i perioden fra og med 1. april 2026 til og med 31. desember 2026.

Fiskeridirektøren viser til ordningen hvor trålere og konvensjonelle havfiskefartøy deltar i fisket etter torsk i 3M annethvert år, og foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy gis adgang til å delta i fisket sesongen 2026. Antall deltakende fartøy avklares etter at eventuelle kvotebytter er avklart.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å delta i fisket etter torsk i NAFO-området 3M i 2026 må sende skriftlig påmelding til Fiskeridirektoratet.

3.2 TORSK I 3L

Totalkvoten for sesongen 2026-2027 fastsettes i juni 2026, og baseres på «catch limit» for canadiske fiskere fastsatt av Canada som kyststat.

I årsmøtet høsten 2025 ble det besluttet å videreføre forbudet mot fisket etter torsk i perioden 15. april til 30. juni. Ettersom kvoten fastsettes med virkning fra 1. juli, betyr dette at fisket kan starte i juli måned 2026 og må være avsluttet senest 14. april 2027. Ved utøvelsen av fiske er minste tillatte maskestørrelse 130 mm dersom det brukes sorteringsrist. Minste tillatte spileavstand er 55 mm. I de tilfeller det ikke brukes sorteringsrist, er minste tillatte maskestørrelse 155 mm.

Med hensyn til deltakerregulering vises det til punkt 2.2.2 ovenfor. Når eventuelle kvotebytter er avklart og totalkvoten fastsatt vil Fiskeridirektoratet konferere nærmere med næringen angående deltakelsen i fisket i perioden fra og med 1. juli 2026 til og med 14. april 2027.

Fiskeridirektøren viser til ordningen hvor fartøy med torsketråltilatelse og konvensjonelle havfiskefartøy deltar i fisket etter torsk i 3L annethvert år, og foreslår at trålere gis adgang til å delta i fisket sesongen 2026-2027. Antall deltakende fartøy avklares etter at eventuelle kvotebytter er avklart.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å delta i fisket etter torsk i NAFO-området 3L i 2026-2027 må sende skriftlig påmelding til Fiskeridirektoratet.

3.3 OBSERVATØR

I henhold til NAFO Conservation and Enforcement Measures artikkel 30 paragraf 3(k) kreves det at fartøy som fisker i NAFO-området har observatør om bord under fisket. Paragraf 4 i samme artikkel åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra dette kravet.

Dersom et fartøy får tillatelse til å fiske uten observatør, vil imidlertid alle overtredelser av NAFO-regelverket anses som alvorlige overtredelser. Ved alvorlige overtredelser er fartøyet pliktig til å stanse fisket umiddelbart, og fartøyet skal i utgangspunktet gå direkte til norsk havn for full kontroll. Å fiske uten observatør er dermed risikabelt for fartøyene, da fisket må avbrytes selv ved mindre overtredelser. Det å fiske uten observatør gjør det i en rekke situasjoner også vanskelig å overholde våre internasjonale forpliktelser som kontraktspart i NAFO. Dette gjelder eksempelvis ved overtredelser som ikke lar seg avdekke under fisket, og hvor forvaltningen dermed ikke har muligheter til å følge opp Norges forpliktelser ved å beordre fartøyet til havn.

Ved fisket etter torsk i underområde 3M våren 2025 deltok to fartøy i fisket. Begge fartøy fikk innvilget dispensasjon fra kravet om 100 % observatørdekning. I periodene uten observatør begikk begge fartøy overtredelser av regelverket. Ett fartøy begikk overtredelsen på fiskets siste dag, og returnerte til norsk havn. Det andre fartøyet begikk overtredelsen i starten av fisket, uten at fisket ble avbrutt. Dersom fartøyet hadde hatt observatør om bord, ville ikke kravet om å returnere til havn ha slått inn.

Direktoratet er på denne bakgrunn av den oppfatning at kravet om bruk av observatør i NAFO-området bør være absolutt.

Fiskeridirektøren foreslår at kravet om å ha observatør om bord ikke skal kunne fravikes.